

**| PŘEPROŠENJE:
MJEZYNARODNY SLĚDŽERSKI SYMPOZIJ
„Hommage à Jan Buk“ – Lubuskie a delnjošleske konteksty: geografija, stawizny a wuměłstwo
| 02.02.2024, Muzej Lubuskeho kraja w Zielonej Górze, al. Niepodległości 15, 65-048 Zielona Góra**

Organizatorjo a partnerjo:

Institut za wizualne wuměłstwa, uniwersita Zielona Góra

Muzej Lubuskeho kraja, Zielona Góra

Serbski muzej, Budyšin

Maršalny zarjad województwa Lubuskeho

Centrum za dalekublanje wučerjow, Zielona Góra

Wědomostna nawodnica slědžerskeho a wustajenskeho projekta „Hommage à Jan Buk“ kaž tež sympozija a moderatorka:

Dr. Lidia Głuchowska, Institut za wizualne wuměłstwa, uniwersita Zielona Góra

Čeścene knjenje a česceni knježa,

přeprašujemy Was wutrobnje na mjezynarodny slědžerski sympozij we wobłuku wědomostneho a wustajenskeho projekta „Hommage à Jan Buk“ (2022–2025), kotryž so wot Instituta za wizualne wuměłstwa uniwersity Zielona Góra pod wědomostnym nawodom dr. Lidije Głuchowskej iniciuruje. Wón so přewjedže skladnostnje 100. narodnin Jana Buka (1922–2019), kotryž plaći jako jedyn z najwuznamnišich serbskich wumělcow, dokelž wuwjedže wuměłstwo swojeho ludu z wuskeje sfery ekskluziwneho folklorizma a wotewrě jej puć do europskeje moderny.

Sympozij z wobdźělenjom historikarjow a wuměłstwowych historikarjow z Łužicy a Pólskeje kaž tež lubowarjow serbskich temow a časowych swědkow, mjez nimi wuměłcy, kotřiž běchu z Janom Bukom spřečeleni, je jara wažne, zo by na zašłosć dopominal a dynamiku načasnych pólsko-serbskich kontaktow w pomjeznym regionje na woběmaj bokomaj Wódry a Łužiskeje Nysy znazornil.

Wjacehłósna a interdyscyplinarna debata ma publikumej wjele mało znatych faktow wo stawiznach, politiskej geografiji a kulturje zapadosłowjanskich prawobydlerjow regiona zblizić kaž tež dohlad do serbskeho wuměłstwa a najnowšich wuměłskich twórbow sobudźělačerjow Instituta za wizualne wuměłstwa uniwersity Zielona Góra dać, kotřež su we wobłuku projekta „Hommage à Jan Buk“ nastali.

Program njeměri so jenož na fachowcow z wobjednaných wědomostnych wobłukow a na lubowarjow wuměłstwa a wumělcow, ale tež na studowacych, doktorandow a regionalnych entuziastow. Přeprašujemy tež wučerjow za stawizny, staćanowědu, serbšćinu kaž tež geografiju a tworjace wuměłstwo, ze swojimi wosebje zajimowanymi šulerjemi přińć, přetož temy sympozija pokazuja mnohostronsku přezjednosć ze směrnicy jadroweho wučbneho plana sekundarneho schodženka.

Wosebita atrakcija je prezentacija originalneje serbskeje drasty z kónčiny wuchodneje Delnjeje Łužicy, z kónčiny Lubuska [dsb. Žemr, něm. Sommerfeld], kaž tež wustup wokalnego ansambla MAMADA, kotryž zanjese delnjoserbske a hornjoserbske ludowe spěwy. Z tym zaklinči zwuk při wuznych rěčow pólskich zapadosłowjanskich susodow. Cyłe zarjadowanje budže z dwójnym wotewrjenjom wustajeńcow „Wšo je krajina. Serbski moler Jan Buk“ kaž tež „Hommage à Jan Buk (IV): WŠUDŽE – NIHDŽE – DOM“, krónowane.

K patronam projekta „Hommage à Jan Buk“ slušeja:

Ministerski prezident Swobodneho stata Sakskeje – Michael Kretschmer

Ministerski prezident Kraja Braniborska – dr. Dietmar Woidke

Generalny konsul Zwjazkoweje republiki Němskeje we Wróclawju – Martin Kremer

Maršal województwa Delnjošleska – Cezary Przybylski

Maršal województwa Lubuskeho – Marcin Jabłoński

Rektor uniwersity Zielona Góra – prof. Wojciech Strzyżewski

Rektor Eugeniusza Geppertoweje Akademije rjanych wuměłstwow we Wróclawju – prof. Wojciech Pukocz

Prošu pósćelće Waše přizjewjenje hač do najpóźdžišo 25.01.2024 na l.gluckowska@isw.uz.zgora.pl

Wjeselimy so jara, Was pola nas witać směć!

Direktorka Instituta za wizualne
wuměłstwa, uniwersita Zielona Góra
Prof. Paulina Komorowska-Birger

Direktor muzeja
Lubuskeho kraja
Leszek Kania

Maršal województwa
Lubuskeho
Marcin Jabłoński

Direktorka Serbskeho
muzeja w Budyšinje
Christina Boguszowa

Direktorka centruma za
dalekublanje wučerjow, Zielona Góra
Marzena Pulik-Sowińska

| MJEZYNARODNY ŚLĘDZERSKI SYMPOZIJ**„Hommage à Jan Buk“ – Lubuske a delnjošleske konteksty: geografija, stawizny a wuměłstwo****| 02.02.2024, Muzej Lubuskeho kraja w Zielonej Górze, al. Niepodległości 15, 65-048 Zielona Góra****Organizatorojo a partnerojo:**

Instytut za wizuelne wuměłstwa, uniwersita Zielona Góra

Muzej Lubuskeho kraja, Zielona Góra

Serbski muzej, Budyšin

Maršalny zarjad Lubuskeho wojewódstwa

Centrum za wučerske kublanje, Zielona Góra

Wědomostny nawod ślędzerskeho a wustajenskeho projekta „Hommage à Jan Buk“ kaž tež sympozija a moderacija:

Dr. Lidia Głuchowska, Instytut za wizuelne wuměłstwa, uniwersita Zielona Góra

02.02.2024, 13.30 – 16.30 hodź., Muzej Lubuskeho kraja, Zielona Góra, stwa za škleńcerske molerstwo**13.30–14.00 hodź. Postrowjenje**

- Direktor muzeja Lubuskeho kraja w Zielonej Górze – Leszek Kania
- Generalny konsul Zwjazkoweje republiki Němskeje we Wrocławju – Martin Kremer
- Direktorka zwjazowanskeho běrowa Swobodneho stata Sakskeje we Wrocławju – Anna Leniart
- Maršal wojewódstwa Lubuskeho – Marcin Jabłoński
- Rektor uniwersity Zielona Góra – prof. Wojciech Strzyżewski
- Zamolwita za serbske naležnosće města Choćebuz/Cottbus – Anna Kosacojc-Kozelowa
- Direktorka Serbskeho muzeja w Budyšinje – Christina Boguszowa
- Direktorka centruma za wučerske kublanje w Zielonej Górze – Marzena Pulik-Sowińska

14.00–16.30 hodź. Plenarne posedženje

1. Dr. Lidia Głuchowska, Instytut za wizuelne wuměłstwa, Uniwersita Zielona Góra
„Hommage à Jan Buk“ – po puću k decentralizowanju kanona wumělskich stawiznow
2. Dr. Pěťš Šurman, Serbski institut, Choćebuz/Cottbus
Serbsko-pólske počahi při měnjacych so hranicach
3. Prof. Tomasz Jaworski, Instytut za stawizny, uniwersita Zielona Góra, prezident Towaršnosće za Łužiske studije
K pólskej sorabistice kaž tež stawiznam a wukonam Towaršnosće za Łužiske studije w Zielonej Górze (1992–2017)
4. Dr. Tomasz Fetzki, Instytut za pedagogiku, Uniwersita Zielona Góra
Ślědy serbskeje kultury w Lubuskim kraju a Delnjej Šleskej – zacišće entuziasta

Kofejowa přestawka

5. Dr. Agnieszka Łachowska, techniski a powšitkownokubłacy šulski kompleks w Głogówje
Pragmatizm serbskich socialnych mikrostrukturow – starosć wo identitu, materielnu kulturu a narodne drasty
Analiza na zakładze tradicionalnych mustrow we wuchodnej Delnjej Łužicy
6. Dr. Karolina Zychowicz, Instytut za wizuelne wuměłstwa, Uniwersita Zielona Góra/
Instytut za wuměłstwowe stawizny, Uniwersita Wrocław
Jan Buk a wumělske plenair-hibanje w Pólskej

Debata: časowi swědkojo k pólsko-serbskim počaham a Jan Buk

7. Piotr Gaglik, Pólsko-Serbska towaršnosć, Delnjošleski wotdžěl we Wrocławju
Mój poł lětstotka ze Serbami
8. Pěťr Buk, syn wuměłca
Mój nan Jan Buk a jeho kontakty z pólskej wuměłstwowej scenu
9. Tworjacy wuměłcy z Lubuskeho kraja wo energijowym plenairu, wustajejcy we Łužicy a přečelstwje z Janom Bukom
– Adam Bagiński
– Henryk Krakowiak
– Grażyna Michalak-Bazylewicz

17.00–19.00 hodź. Wotewrjenje dwójneje wustajeńcy**„Wšo je krajina. Serbski moler Jan Buk“ a „Hommage à Jan Buk (IV): WŠUDŽE – NIHDŽE – DOM“**

17.00–17.15 hodź. Muzikaliske wobrubjenje: MAMADA-ansambl, hornjo- a delnjoserbske spěwy (džěl I)

17.15–17.45 hodź. Zawod:

- Leszek Kania – Direktor muzeja Lubuskeho kraja w Zielonej Górze
- Dr. Lidia Głuchowska – nawodnica projekta „Hommage à Jan Buk“, Instytut za wizuelne wuměłstwa, uniwersita Zielona Góra
- Christina Boguszowa – nawodnica rjadu wustajeńcow „Wšo je krajina. Serbski moler Jan Buk“,
Direktorka Serbskeho muzeja w Budyšinje
- Prof. Radosław Czarkowski, kurator wustajeńcy „Hommage à Jan Buk (IV): WŠUDŽE – NIHDŽE – DOM“,
Instytut za wizuelne wuměłstwa, uniwersita Zielona Góra

17.45–18.00 hodź. Muzikaliske wobrubjenje: MAMADA-ansambl, hornjo- a delnjoserbske spěwy (džěl II)

HOMMAGE à JAN BUK, 2022–2025

Slědźerski a wustajenski projekt Instituta za wizualne wumělstwa uniwersity Zielona Góra

Tworjenje najwuznamnišeho serbskeho wumělca 20. lětstotka, Jana Buka (1922–2019), kiž ekskluziwno-folkloristisku paradigmu domoródného wumělstwa radikalnje přelama a jemu puče k europskemu modernizmeji rubaše, je dotal wuchodnje němsko-pólskeje mjezy wjele přemalo znate. Tole bu hišće za čas přihotow publikacije *Wšo je krajina. Serbski moler Jan Buk* kaž tež rjada wustajeńcow pod samsnym titulom skladnostnje 100. narodninow tutoho wumělca z wuchadźišćom projekta *Hommage à Jan Buk (2022–2025)*. Wón bu na Instituce za wizualne wumělstwa uniwersity Zielona Góra iniciěrowane a wobsteji z rjada slědźerskich sympozijow a wědomostnych forumow kaž tež wustajeńcow přitomnostneho wumělstwa, kotraž wotměwaja so runočasnje z retrospektiwu Jana Buka w Němskej – we Łužicy, a w Pólskej – we Wróclawju a Zielonej Górze. Přetož k wumělstwowej scenje tuteju městow pěstowaše wón čas žiwjenja wosebje intensiwny kontakt.

Projekt *Hommage à Jan Buk* je přinošk k mjezynarodnemu slědženju, kotrehož zaměr wobsteji w tym, tradicionalnje hierarchisku kulturnu geografiju rewidować kaž tež wumělstwostawizniski kanon decentralizować. Wón počahuje so tež – wosebje w jeho wumělskim dźele – na kultury spominanja, kotraž zwisuje z migraciskimi a přesydlenskimi procesami kaž tež za prašenjami a za statusom narodnych mjeńšin w lokalnym a globalnym konteksće. W zmysle horicontalnych wumělstwowych stawiznow orientuje so projekt na to, kulturnu wuměnu mjez „periferijemi“ na woběmaj stronaj němsko-pólskeje mjezy lěpje wuslědźić a zesylnić kaž tež fenomen mjezy přesahowaceho regiona Łužica přepytować.

Dotal organizowachu so we wobłuku projekta štyri wědomostne schadźowanja w Budyšinje, Choćebuzu a we Wróclawju, kotrychž wobsahowe čezišća na jednej stronje žiwjenje a tworjenje Jana Buka jako symbol serbskeje identity, na druhej stronje dynamiku němsko-pólskich a serbsko-pólskich kulturnych wzajomnych počahow tworjachu.

Dale bu dotal pjeć přewodnych wustajeńcow z twórbami pólskich, serbskich a němskich wumělcow zwoprawdženych – *Hommage à Jan Buk (I): Smy byli jutře žiwi* w muzeju Energijowa fabrika Hórnikecy kaž tež *Hommage à Jan Buk (II): Widželi smy městno a Po wuhlu... Krajiny a mjezwočo Łužicy* w Starej płachtarni w Choćebuzu, kaž tež *Hommage à Jan Buk (III): Přichileni* w měščanskim arsenalu a *Hommage à Jan Buk (III): Tomasz Mielech. Na slědach spominanja* w kontaktnym bérowje Swobodneho stata Sakskeje we Wróclawju. Nawjazachu z mnohotnosću na wustajeńcach zastupjenych technikow na interdisciplinarnosć tworjenja Jana Buka.

Wobsahowe wotbłyšćowachu jeho nazhonjenje – městnosćow, hdžež přebywaše, swoju kreatiwnu wuměnu z Pólskej, jeho hódnoćenje za lokalnu identitu a wobswět kaž tež jeho zaznaće potłóčowanja a přesćěhowanja přez totalitarne systemy. Někotre z wustajenych twórbow stejachu w direktnym zwisku z wuprajenjami Jana Buka wo wumělstwje kaž tež z wot njeho w molerstwje nawjazanymi temami, kaž na přikład jeho fascinaciju za wotkrywanje kosmosa a za swětlo wonych městnow, kotraž wón na svojich mnohich wumělskich jězbach wotkry. Wažnej počahowej dypkaj běštaj při tym tež krajina a materielne kulturne herbstwo mjezy přesahowaceho regiona Łužica, kotrejež dźele džensa pólskimaj wojewódstwomaj Lubuskie a Delnja Šleska přislušeja.

Monumentalny projekt *Hommage à Jan Buk* – puč rubajo we wobłuku pólsko-serbsko-němskich načasných wumělskich stawiznow – so w januarje 2025 w Złym Komorowje zakónči a w rjedže publikacijow kaž tež filmow zjima.

Dr. Lidia Głuchowska

**Wědomostna nawodnica projekta *Hommage à Jan Buk*
Institut za wizualne wumělstwa uniwersity Zielona Góra**